

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ontdekken

Kring Venray en omgeving

Dhr. J. Cuijpers, secretaris

T: 06 - 13307235

E: secretaris.lgog.venray@ziggo.nl

UITNODIGING

Lezing 'Schutsheiligen, het hoe en waarom van de heiligenverering' door Herman Jan van Cuijk

Maandag 20 oktober 2025, aanvang 19.30 uur

Auditorium Venrays Museum, Mgr. Goumansplein 1, 5801 CZ Venray

De lezing

In het leven van de katholieke mens spelen heiligen eeuwenlang een belangrijke rol als beschermers en middelaars tussen mens en God. Heiligenverering is terug te vinden in de persoonlijke sfeer (doopnaam, engelbewaarder), in de kerkelijke sfeer (patroonheiligen van parochies en altaren) en in tal van organisaties en groepsverbanden (patroonheiligen van groepen, verenigingen, instellingen, gilden, dorpen en steden). In zijn presentatie zal kunst- en cultuursocioloog Herman Jan van Cuijk ingaan op het hoe en waarom van de heiligenverering.

De kerk leert dat het leven niet eindigt met de dood maar voortduurt in een hiernamaals. Na de dood ondergaat iedereen een persoonlijk oordeel, waarna de onsterflijke mensziel, afhankelijk van iemands gedrag op aarde, naar de hemel, het vagevuur of de hel gaat. Vanuit het vagevuur zullen zielen uiteindelijk altijd de hemel bereiken, maar de hel betekent voor eeuwig verdoemd te zijn. Heiligen hebben tijdens hun leven op een bijzondere wijze getuigenis van hun geloof afgelegd. Ze hebben vaak met zichzelf geworsteld, vooraleer zij zich geheel aan hun getuigenis konden overgeven. Een groot aantal van hen heeft dat zelfs als martelaar met de dood moeten bekopen. Heiligen weten daarom uit ervaring hoe moeilijk het voor gewone stervelingen is om een goed mens te zijn. Dit maakt heiligen tot voorsprekers bij God: zij kunnen proberen God mild te stemmen wanneer een gelovige om iets verzoekt. Heilige mannen en vrouwen die door God zijn beloofd met een 'hemels' voortbestaan, kunnen zo de mens beschermen, als voorbeeld dienen en als middelaars helpen om diezelfde hemel te bereiken.

Het was natuurlijk wel zo, dat mensen moesten weten welke heilige man of vrouw hen in bepaalde situaties het beste kon helpen of beschermen, en wat hij of zij allemaal 'kon'. Via muurschilderingen, wanddoeken, glas in lood, beelden en schilderijen in kerken kon het gewone volk zich een beeld vormen van de heiligen. Er ontstonden legenden, veelal fantasierijk,

als een soort reclame en promotie. Voor de geletterde 'elite' waren er al dan niet verluchte gebedenboeken en heiligenlevens (vitae).

De spreker zal nader ingaan op de 'idolisering' en promotie van beschermheiligen op persoonlijk vlak en op het niveau van groepsverbanden (ambacht, bestuur en vereniging).

Afbeelding van de 14 Noodhelpers in de kapel 'Am Guten Mann' aan de Rijn bij Mülheim-Kärlich (waarschijnlijk 16e eeuw)

De spreker

Herman Jan van Cuijk (Boxmeer, 1941) heeft diverse boeken over historische onderwerpen geschreven, maar ook vele artikelen in de plaatselijke couranten en voor 'Merlet', het tijdschrift van de 'Historische Kring Land van Cuijk'. Verder heeft Herman Jan diverse bestuursfuncties bekleed. Hij was onder andere voorzitter van de Monumentencommissie in Boxmeer en een tijd voorzitter van de 'Historische Kring Land van Cuijk'. Ook was hij 8 jaar lid van de gemeenteraad van Boxmeer. In 2024 heeft hij bij ons een lezing gegeven over Boxmeerse goud- en zilversmeden. Hij heeft ook Venrayse roots: zijn moeder was de dochter van de bekende Venrayse caféhouder Jean Kemps aan het Henseniusplein.

De toegang is gratis voor leden van het LGOG. Zoals gebruikelijk is de lezing ook toegankelijk voor niet-leden. Zij betalen een bijdrage van vijf euro.

Lezingenprogramma najaar 2025

17-11-2025: 'Heilige Nicolaas, wie kent hem niet' door Marcus Vankan.

??-12-2025: '70 jaar LGOG Kring Venray en voorloperorganisatie' door Sjeng Ewalds en Geert Nelissen.

Voor meer informatie over LGOG Kring Venray zie:

<https://lgog.nl/regios/venray>

<https://www.facebook.com/LGOGVenray/>